

OKULLARDA ŞİDDET

İsmail GÖKTAŞ

Tüm Öğrenci Velileri Dayanışma Derneği (ÖV-DER) Temsilcisi

Şiddet kavramının okul özelinde böylesine dikkatle incelenmeye değer hale gelmesi, veliler için başlı başına yeteri kadar kaygı vericidir. Şiddetin toplumun her kesiminde var olduğu ve el yordamıyla herkesin buna bir miktar biçmesi gibi, hangi kesimdeki şiddetin ne zaman ve ne kadar inceleneceğine karar vericinin de medya olması, artık olağan karşılanmaktadır. Medya, kadına yönelik şiddeti dikkate alırsa, önemli ve acil olan bu; bakımevlerindeki şiddeti dikkate alırsa, önemli ve acil olan değişir; sokaktaki şiddeti dikkate alırsa, var olan olur; diğerleri çoktan unutulmuştur. **Velilerimiz medyanın şiddet üzerindeki etkilerinden kaygılanmak yerine, medyanın “gerçek” algılarımız üzerindeki etkisinden kaygılanmalıdır.** Şiddet, medyadan bağımsız, okullarımızda farklı görünümde her dönemde vardı; bu başlı başına bir sorundur ve önemlidir. Ancak ana sorun, bu şiddetin medya gündemine getirilmesiyle incelenmeye değer görülmesidir. Sorun; şiddetin yakın bir zamanda medyanın gündeminden iyice çekilecek, bu konunun artık incelenmeye değer görülmeyecek olmasıdır. Tıpkı bakımevlerindeki şiddet gibi, tıpkı bir dönem var olup sonra kaybolan madde kullanan çocukların insanlara saldırması ya da her gün gördüğümüz kapkaç olaylarının birden kesildiğini sanmamız gibi.

Okulda öğrenciler arasında yaşanan şiddetin, veliler bakımından önemi daha farklıdır. Veliler konuya taraftır, hem de iki taraf. Şiddete maruz kalan ve şiddeti uygulayanın velisi olarak taraf; sorun çözme becerisi olarak şiddetten başkaca bir beceri kullanamayıp, bekli de çocuğuna bunu öğreten ve öğretmen tarafından şiddete maruz kalanların velisi olarak taraf.

Uzun süredir çocuklarımızın okulda eğlenemediğini, okula sevinerek gitmediklerini biliyoruz. Ancak korkarak gitmeye başlamaları bizi korkutmayı başarabildi. Oysa asıl korkunç olan, çocuklarımızın artık okuldan, öğrenmekten zevk almamasıdır. Yetişkinlerin, üzerine onca maaş ve sosyal güvenlik hakkına rağmen,

İsmail Göktaş

yaptığı işten zevk almadığında, nasıl saldırgan olduğunu görmek zor değildir. Bir an kendinizi çocukların yerine koyun ve (maaş da ödenmeyecek) zevk almadığınız bir şeye haftada beş gün, günde sekiz saat ve yılda on ay katlanıyor olarak görün.

Çocuklarımızın amaçları elinden alındı. Okul eğitimi tek amaçlı hale getirildi ve o amaç da her 100 kişiden 10-20 sine açık kılındı. Kaldı ki o amacı da dersanelerimiz okullarımızdan çaldı.

Öğretmenlik mesleği, öğretme işi olarak görülür oldu. Üniversite mezunu, hangi branştan olursa olsun, beş şıktan farklı olan bir tanesini bulabilmek şartıyla öğretmen atanır, diyen bakanımız oldu, çok itiraz görmedi. Çünkü daha önce o sınav da olmadan üniversite mezunu olmak, öğretmen atanmak için yeterli görüldü. Öğretmenlik bir kimlik, bir kendini algılayış olmaktan çıkartılıp, atanılacak bir istihdam alanı, yapılacak bir iş olarak görüldü. Ben öğretmen olacağım, ben öğretmenim, anlatımları nadir rastlanır oldu.

Her geçen gün daha fazla veli, "öğretmenin işi"ne daha az karışır, "öğretmenin işi" kabul edilip daha geri durmaya başlarken; bir o kadar yaygın, her sorunun nedeni, aile olarak görülmeye, ana sınıflarına kadar "aile öyle davranırsa..." diye başlayan söylemlerle, öğretmen, kendi gücünü azımsamaya ve çaresizmiş gibi davranmaya başladı. Veli ve öğretmen, her geçen gün birbirlerini daha az, öğrencinin tarafı görmeye başladı. Çocuklarımızın ders sonrasını, hafta sonlarını, ara tatillerini yaz tatillerini bile dersanelerle, özel kurslarla, etütlerle doldurduk. Veliler gönderdi, öğretmen hayır demedi ya da öğretmen önerdi veli gönderdi. Çocuklarımıza sormadık. Enerjilerini derslikler dışında boşaltabilecekleri, ne zaman sunduk, ne de mekan. Okulda not getirecekse, dershanede sınavda çıkacaksa, akılda tutmaya değer görüldü; kendini tanıma, amaç belirleme, ülkü edinme, sebat etme, sorun çözme, iletişim hiçbir sınavda sorulmadı. Öğrenmeye, dahası öğretilmeye değer görülmedi. Bin yılların mesleği olan öğretmenlik, onurlu yaşama sanatını öğretme mesleği iken, ister mesleki yetkinlik ister hayat doyumuna bağlayın, sınıf içi çatışmaları çözme becerileri ve iletişim konusunda model olmakta zorlanır duruma düşmüş, sorunları rehber öğretmene havale eder duruma gelmiştir. Kaldı ki; rehber öğretmenler bugünkü sistem içinde mesleğinin gereğini yerine getiremez duruma düşürülmüş ve

popüler diziler sayesinde de rehber öğretmenlerin ne yaptığı veya yapabildiği, insanların kafasında belirsiz hale getirilmiştir.

Çocuklarımızın dünyayı tanınması, görebildiği, dokunabildiği ve duyabildiği çevreyle sınırlı değildir. Dünyayı beyaz camlar, televizyon ve internetten tanıyacak çocuklarımız. Ve dünyanın nasıl olduğunu, kendi arkadaşı dışında lise öğrencisinin nasıl davrandığını, televizyondan görmek zorunda. Biz orda onlara ne sunarsak, onlar onu alacaktır. Bir taraftan çocuklarımıza sosyal bilgiler dersinde Anayasanın 42. maddesi gereği ilköğretimin parasız ve zorunlu olduğu öğretilip, bunu bu haliyle sınav kağıdına yazmadığında notunun kırılacağı söylenirken, ertesi gün okul için para istendiğinde, doğaldır ki çocuklarımız okul öğrenmelerinin sadece sınav kağıdı için geçerli olduğunu öğrenecektir. Bizi, çocuklarımızın; dostluğun, kardeşliğin ve yardımlaşmanın sadece sınav kağıtlarında prim yapan doğrular olduğuna inanması kaygılandırmaktadır.

Öğrenci velileri, polisiye önlemlerle bunların engellenebileceğine inanmamaktadır. Polisiye önlemler, sadece bazı özel güvenlik şirketlerine istihdam sağlama masrafını velilere yüklemektir. Bu polisiye önlemlerin şiddeti azaltmak yerine arttıracığına inanıyoruz. Katı kurallar da hiçbir zaman işe yaramamıştır.

Veliler, çözümü öğretmenliğin sınıfta öğretme işinden kurtarılıp, topluma, dolayısıyla biz velilere de onurlu yaşama sanatının yollarını gösterme mesleği haline getirilmesinde görmektedir. Bunun anlamı, öğretmenin kendisini veli karşısında değil yanında görmesidir. Bunun anlamı, öğretmenin medyayı karşısında değil yanında görmesidir. Bunun anlamı, öğretmenin teknolojiyi karşısında görmesi değil, kullanmasıdır. Bunun anlamı, eğitimden toplumun bütün kesimlerinin aynı çıkarı, aydınlık yarınları, elde etmesidir. Bu, ancak eşit fırsat, nitelikli kamusal ve parasız eğitimle sağlanır.

Görmemiz gereken şu ki; öğretmenler, veliler, medya ve devlet, dört ayaklı sandalyenin birer ayaklarıdır. Her biri görünürde üzerinde oturan öğrencinin toplam ağırlığın % 25'ini taşıyor olsa da, bir ayağın kırılması durumunda, emin olun bu öğrencinin % 25 değil, % 100'ü düşecektir. Bu yüzden, hem biz ana babalar için çok değerli, hem de ülkemizin geleceği olan çocuklarımıza, şiddetten uzak, onurlu bir hayat sunmanın yolu, birincil olarak kamu erkini kullananların olmak

İsmail Göktaş

üzere, anababaların, öğretmenlerin, öğretmen yetiştirenlerin, medyanın ve bu ülkenin yarınını düşünen tek tek her bir vatandaşın kendi sorumluluğunu üstlenmesinden geçmektedir.

Okullar, sürekli katılıma dayalı öğrenci, öğretmen ve veli örgütlenmesi ile şiddeti dışlayabilir. Demokrasinin kaleleri haline gelebilir.

MEB temsilcisine sormak istiyorum. Okulların ihtiyaçları belirlenip, ödenek gönderiyor musunuz? Göndermiyorsanız, nasıl karşılandığını düşünüyorsunuz?